

Styrelsens berättelse över verksamheten i Västerbergslagens Ingeniörsklubb år 1971

Under år 1971 har totalt 9 möten och utflykter arrangerats. Ett av mötena arrangerades i samarbete med Västerbergslagens Humanistiska Förbund, Den traditionella vårfesten anordnades den 14 maj.

Vidare arrangerades två möten i form av studiebesök, Jämfört ned 1970 har deltagarantalet vid de 5 möten som förlagts till ASEA-skolan och som arrangerats i form av föreläsningar, visat en sjunkande tendens, Deltagarantalet vid utflykterna har däremot som vanligt varit mycket högt. Följande arrangemang har genomförts:

11 februari	Civilingenjör Anders Köhler berättade inför ca 70 åhörare om Pacific Intertie Ingenjörarbete och Administration”. Pacific Intertie är arbetsnamnet på en 1440 MW högspänd likströms kraftöverföring i västra USA, och ingenjör Köhler berättade om erfarenheter han vunnit såsom ansvarig för projektets tekniska genomförande.
6 mars	Västerbergslagens Humanistiska Förbund inbjöd VBIK att stå som medarrangör för ett föredrag av Envoyé Arne S Lundberg över ämnet “En industrimans syn på dagens ut- bildning”. Föredraget hölls i Kyrkskolans aula och lockade många av de 100 åhörarna till engagerade inlägg.
25 mars	Det ordinarie marsmötet arrangerades hos BIAB i Ludvika. Efter sedvanlig behandling av klubbärenden berättade företagets grundare, direktör Lars Bröms om företaget, varefter direktör Jöran Bröms orienterade om kompressorteknik. Mötet avslutades med en rundvandring genom verkstaden. Deltagarantalet fick tyvärr av praktiska skäl begränsas till 90. Antalet anmälningar var långt större.
6 maj	Direktör Erik Lundblad redogjorde om naturlig resp. industriell kristallisering av kol till diamanter. Det något sena datumet för mötet gjorde att föredraget tyvärr endast samlade ca 30 åhörare.
14 maj	Den traditionella vårutflykten med damer hade detta år Fagersta som mål, Programmet inleddes med en rundvandring genom SECO-verken med direktör Fredriksson och överingenjör Skeppstedt som värdar. Supén serverades på Brukshotellet. Sammanlagt omkring 90 personer deltog.
30 september	Höstens första möte arrangerades traditionsenligt i form av en utflykt. Målet var Stora Kopparbergs Bergslags AB, driftcentralen i Borlänge. Ifrån denna övervakas driften i Storas kraftnät bl.a. med hjälp av en processdator. Driftingenjör Bjärneby berättade inledningsvis om drift— centralens roll, varefter Gunnar Beckman från ASEA Västerås berättade om processdatoren och fjärrkontrollutrustningen. Besöket avslutades med att Stora bjöd på kaffe i brukshotellet, 88 personer deltog.
28 oktober	Direktör Hans Stackegård, ASEA Education, berättade inför ca 50 åhörare om nya tekniska hjälpmedel inom teknisk undervisning.

25 november Årsmötet inleddes med sedvanliga förhandlingar, varvid styrelsen omvaldes i sin helhet, Därefter höll ingenjör Per Fryklund, Västerås ett föredrag om Elektrohydraulik. Framställningen tog framför allt syfte på jämförelse mellan elektriska, pneumatiska och hydrauliska kraftöverföringssystem, och följdes av ca 70 åhörare.

9 december Årets sista föredrag hölls av civilingenjör Gerhard Salinger, Volvo och handlade om framtida utveckling för ökad bilsäkerhet, Föredraget, som illustrerades av ett omfattande bild- och filmmaterial samlade 50 åhörare och lockade dessa till en givande diskussion om olika bilsäkerhetsproblem.

Under år 1971 har 42 nya medlemmar invalts, Antalet betalande medlemmar var vid årsskiftet 1971-1972 totalt 655 stycken.

Klubbens stipendium till Högbersskolan för 1971 på 250:- gavs till Lars Waldner, gymnasiets årskurs 3, naturvetenskapliga linjen.

Klubbens ekonomiska ställning framgår av efterföljande sammandrag av räkenskaperna.

Ludvika den 13 mars 1972

Lars Torseke	Sverre Larsen	Per Danfors
Hans Warrol	Erich Uhlmann	Bengt Ekstam
Alf Slåttermark	Gunnar Åhgren	

Kort tillbakablick på de gångna 50 åren Klubbens Förhistoria och första verksamhetsår

Den 8 juni 1922 samlades ett trettiotal ingenjörer från Ludvikatrakten på initiativ av överingenjör Karl Erik Eriksson. De beslöt att bilda en förening med namnet Västerbergslagens Ingenjörsklubb.

Idén ned en ingenjörssammanslutning i Västerbergslagen var inte ny, men den hade tidigare ej vunnit något bredare gensvar, bland annat beroende på att den tekniska verksamheten i Ludvikatrakten var koncentrerad på två, som det ansetts, vitt skilda grenar. Dessa grenar var bergshantering, representerat av gruvföretagen och de tunga industrierna i Smedjebacken och Nyhammar, samt elektroteknik, representerat av ASEA. En alltmer ökad användning av elkraftteknik inom bergshanteringen ansågs dock enligt protokollet från det konstituerande mötet, bereda förutsättningar för en meningsfull sammanslutning av bergstekniker och elektrotekniker.

Föreningens instiftare ansåg att verksamheten borde inriktas på en sammankomst i månaden frånsett sommarmånaderna. Huvudprogrampunkten vid sammankomsterna skulle vara ett föredrag av tekniskt intresse för klubbens medlemmar, Disponent Gerard de Geer valdes till klubbens förste ordförande, medan överingenjör Karl-Erik Eriksson blev vice ordförande, Civilingenjör Rolf Littke valdes till sekreterare. Littke bibehöll sekreteraruppdraget i 20 år, och hans förnämliga protokoll från hela denna period utgör en fascinerande läsning för den som intresserar sig för klubbens äldre historia. Bergsingenjör Nils Brandberg valdes till skattmästare. Dessa herrar utgjorde styrelsens så kallade arbetsutskott. Dessutom valdes ett så kallat understödjande utskott, bestående av gruvingenjör Herman Sundholm, direktör Nils Hedberg, disponent Janne Kempe, bergsingenjör Alfred Bjarme med uppgift att ge riktlinjer för de mer utpräglade bergs- tekniskt inriktade sammankomsterna.

Det första ordinarie mötet hölls på Gustavsberg i Ludvika den 2 september 1922. Denna lokal förblev för övrigt klubbens huvudsakliga mötesplats ända till 1948 då ASEA-skolan färdigställdes. Efter det att klubbens stadgar antagits, och medlemsavgiften fastställdes till 5 kronor per år, fick de ca 65 medlemmarna lyssna till ett föredrag av disponent de Geer över ämnet "Finnes utsikter till en snar förbättring av det nuvarande konjunkurläget". Nästa sammankomst hölls i oktober 1922 med ca 55 medlemmar varvid bergsingenjör Bjarme talade över ämnet "Vilka möjligheter förefinnes för åstadkommande av en ökning av arbetsintensiteten inom industrin". Vidare kan nämnas att civilingenjör Ivar Herlitz kåserade över ämnet "Intryck från en studieresa till elkraftöverföringar i Nordamerikanska Västern" i mars 1922.

Slutsatsen av ovanstående skildring av klubbens första verksamhetsår blir väl närmast den att klubben redan från början fann de verksamhetsformer som sedan i stort sett bibehållits genom de 50 år som förflutit.

Klubbens verksamhet under 1920- och 1930-talen

Bland viktigare ändringar kan nämnas att styrelsens sammansättning från 1928 ändrades till att utöver ordförande, vice ordförande, skattmästare och sekreterare innefatta tre till fyra konsultativa ledamöter istället för det tidigare "understödjande utskottet", Vidare infördes ytterligare ett inslag i sammankomsterna, nämligen en demonstration av någon aktuell teknisk

nyhet av direkt intresse för någon viss medlemskategori, Slutligen kan nämnas att man för om 1928 årligen arrangerade en s.k klubbafton med middag och dans i regel i januari.

Ämnesvalet för föredragen under 20- och 30-talen vittnar om att man sökte täcka även ämnesområden som låg vid sidan om den tekniska verksamheten inom bygden. Som exempel kan nämnas ett föredrag 1929 av direktör Assar Gabrielsson om "Volvobilen, Några ord om svensk automobiltillverkning", Annars låg naturligtvis tyngdpunkten på föredrag av typen "Rationalisering av gruvsdrift" hållet av disponent Nils Brandberg 1929, eller "Kvicksilverlikriktarens tekniska grunddrag" hållet av civilingenjör Uno Lamm 1930 och även 1933.

Klubbens ekonomi förbättrades stadigt under denna tid, dels beroende på bidrag från bygdens industrier men framför allt beroende på den sparsamhet som iaktogs med klubbens medel, Som antytts ovan, anlätades ofta klubbmedlemmar som föredragshållare.

Klubbens verksamhet under senare tid

I början av 1940-talet genomfördes en del förändringar, framför allt på initiativ av civilingenjör Per Erik Hammarlund. Den dyra supén på Järnvägshotellet efter föredragen utbyttes mot en billig eftersits på Gustavsberg. Detta medförde en markant ökning av deltagarantalet vid klubbens föredrag. Vidare infördes s.k diskussionsaftnar, Avsikten med dessa var att vid sidan av de ordinarie sammankomsterna med föredrag, bereda medlemmarna tillfälle till mer informella diskussioner över ett visst ämne, Dessa aftnar var i regel välbesökta men verksamheten upphörde dock efter några år, kanske främst på grund av att de medförde en viss splittring av verksamheten, Vidare upptogs försök med studiecirkel i matematik mm men intresset mattades ganska snart.

Klubben tog aktiv del i de resultatlösa diskussioner som fördes i början av 40-talet beträffande möjligheterna att inordna de olika lokala ingenjörsföreningarna i en riks organisation med bl.a. en mer fackligt inriktad målsättning.

Bland de föredrag som hölls under 1940-talet kan nämnas "Om utvinning av atomkärnans energi" hållet av professor Hannes Alfvén inför över 300 personer i oktober 1945.

I samband med klubbens 25årsfirande i Grängesberg i maj 1948 kallades följande personer till hedersledamöter, nämligen disponent Carl-Gustav Granström, direktör Karl-Erik Eriksson, disponent Janne Kempe och civilingenjör Rolf Littke, Senare kallades även direktör Johan Drakenberg till hedersledamot.

Under 1940-talet etablerades den praxis som fortfarande gäller att fira vårfest i maj och att arrangera höstens första sammankomst i form av en utflykt till någon industri eller anläggning i bygden, Utflykterna populariserades i början av 50-talet genom att bussvärdinnor i hembygdsdräkt medföljde och serverade kaffe och smörgås under en paus.

Under senare år har flera sammankomster arrangerats i form av koncentrerade seminarier inom vissa områden, exempelvis en tvådagarskurs på kvällstid över ämnet "Juridik för ingenjörer" år 1964 eller en koncentrerad information om valsverksteknik med inte mindre än fyra korta anföranden av olika specialister med efterföljande diskussion i januari 1970. Föredrag som behandlat frågor av mer allmänt intresse har under de senaste åren vid flera tillfällen arrangerats i samarbete med Västerbergslagens Humanistiska Förbund, Som

exempel kan nämnas envoyé Arne S Lundbergs kåseri över “En industrimans syn på dagens utbildning” i mars 1971.

Framtidsblick

Dagens enorma utbud av information minskar inte klubbens roll som informationsförmedlare jämfört med gångna tider, Tvärtom, en kortare föreläsning av en erkänd expert inom ett visst ämne med efterföljande diskussion kan vara av stort informationsvärde, Styrelsens främsta ambition är emellertid att sörja för att klubben förblir en källa till kontakt och åsiktsutbyte mellan ingenjörer inom Västerbergslagen. Detta behov accentueras av den stora omsättningen bland ingenjörer inom bygden, Det är därför en angelägen uppgift för styrelsen att också i framtiden finna föredragsämnen och studiebesöksmål som i möjligaste mån är av intresse för hela medlemskadem.

Förutvarande ordförande, vice ordförande, sekreterare och skattmästare 1 Västerbergslagens Ingeniörsklubb

Ordförande:

Disponent Gerard de Geer	1922
Disponent Janne Kempe	1923 - 1928
Överingenjör Karl-Erik Eriksson	1929 - 1931
Direktör Nils Hedberg	1932 - 1935
Överingenjör Karl-Erik Eriksson	1936 - 1939
Disponent C G Granström	1940 - 1943
Civilingenjör Emil Stenkvist	1944 - 1946
Överingenjör Sven Dalhammar	1947 - 1949
Direktör Johan Drakenberg	1950 - 1952
Tekn. dr Uno Lamm	1953 - 1955
Disponent Per Ekman	1956 - 1958
Direktör Gösta Rydbeck	1959 - 1961
Direktör Boris Serning	1962
Direktör Olle Dirke	1963 - 1965
Direktör Sten Westergren	1966 - 1967
Direktör Sverre Larsen	1968 - 1970
Överingenjör Lars Torseke	1971

Vice ordförande (t o m 1932):

Överingenjör Karl-Erik Eriksson	1922 - 1928
Disponent Nils Brandberg	1929
Disponent Ernst Larsson	1929 - 1931
Överingenjör Karl-Erik Eriksson	1932

1:e vice ordförande (fr o m 1933):

Överingenjör Karl-Erik Eriksson	1933 - 1935
Bergsingenjör Waldemar Fredenberg	1936
Disponent Janne Kempe	1937
Disponent C G Granström	1938 - 1939
Civilingenjör Emil Stenkvist	1940 - 1943
Överingenjör Sven Dalhammar	1944 - 1946
Tekn, dr Uno Lamm	1947
Direktör Johan Drakenberg	1948 - 1949
Tekn. dr Uno Lamm	1950 - 1952
Disponent Per Ekman	1953 - 1955
Direktör Gösta Rydbeck	1956 - 1958
Direktör Boris Serning	1959 - 1961
Tekn, lic. Bertil Thorén	1962
Direktör Boris Serning	1963 - 1965
Direktör Olle Dirke	1966 - 1969
Överingenjör Lars Torseke	1970
Direktör Sverre Larsen	1971 -